

PARTNERSTWO-ODRA

Spis treści:

- Wstęp
- Aktualności z regionów
- Temat wydania: EUWT – Szanse dla Partnerstwa-Odra
- Aktualne działania w ramach współpracy administracji
- Co nowego w projektach
- Przegląd terminów
- Strefa partnerstwa
- Impressum

+++ AKTUALNOŚCI Z REGIONÓW +++

Region Odry: projekt turystyczny odnosi sukcesy

Dwa kraje - jedna podróż: Atrakcje regionu nadodrzańskiego oferowane są międzynarodowym turystom w różnych pakietach turystycznych.

Na targach partnerzy zaprezentowali nowe pakiety turystyczne dla Regionu Odry, które można rezerwować w różnych krajach. Pakiety mają być w przyszłości dostępne na rynku amerykańskim. To już drugi konkretny wynik współpracy, po tym jak w zeszłym roku wydano transnarodową mapę turystyczną. Mapa – teraz w nowym wydaniu wzbogacona o szczegółowe trasy wodne – umożliwi gościom szybką orientację w całym regionie nadodrzańskim i prezentuje region i jego najważniejsze atrakcje.

Współpraca turystyczna promuje Region Odry od 2011 r. pod hasłem „Poza granicami Berlina jest wiele do odkrycia...”. Partnerzy wspólnie opracowują produkty turystyczne dotyczące głównych atrakcji kulturalnych regionu. Należą do nich cztery pakiety turystyczne: „Bajkowe zamki, cuda natury i miejsca kultu” oraz siedem różnych wycieczek jednodniowych. Marketing projektu ma charakter międzynarodowy: Partnerstwo jest szczególnie intensywnie promowane za oceanem, w Brazylii i Stanach Zjednoczonych. W dniu 16 czerwca br. *visitBerlin* rozpocznie letni objazd regionu nadodrzańskiego – więcej na ten temat na str. 11.

Kontakt: Marzena Hartmann | marzena.hartmann@visitberlin.de
Dalsze informacje: oderregion.visitBerlin.de

Współpraca między *visitBerlin* a polskimi i niemieckimi partnerami przybiera w ramach Partnerstwa-Odra stale na znaczeniu. Na Międzynarodowej Giełdzie Turystycznej (ITB) w Berlinie projekt reprezentowany był po raz pierwszy na dwóch stoiskach – zarówno na stoisku wspólnym Berlina-Brandenburgii, jak i w hali Polski.

+++ WSTĘP +++

Wszystko budzi się do życia!

Drogie Czytelniczki, drodzy Czytelnicy!

Kiedy spogląda się wstecz na pierwsze miesiące tego roku, można stwierdzić, że nie tylko partnerzy w ramach Partnerstwa-Odra, ale także Warszawa i Berlin zbliżają się do siebie. W roli europejskiego pomostu między Wschodem a Zachodem obie metropolie mają mnóstwo wspólnych tematów i zainteresowań.

Aktualnie odzwierciedla to „Wieczór Parlamentarny” w Warszawie, w ramach którego Okrągłemu Stołowi Komunikacyjnemu Partnerstwa-Odra udało się dotrzeć ze swoimi interesami do Sejmu i polskich ministerstw i tam je zaprezentować. Przykładem mogą być również intensywne rozmowy między wszystkimi ośmioma regionami i Ministerstwem Rozwoju Regionalnego w Warszawie nt. harmonizacji instrumentów finansowania projektów współpracy polsko-niemieckiej. Także w ramach kooperacji gospodarczej w dziedzinie optyki laserowej, designu, elektromobilności czy technologii informacyjnych gospodarczy i naukowcy partnerzy z Warszawy odgrywają coraz większą rolę. Berlin rozpoznał ten sygnał z Warszawy i w związku z tym zaplanował na przyszłość kilka wizyt. O wszystkich poczynaniach będziemy Państwa informować na bieżąco.

Z serdecznymi pozdrowieniami

Barbara Staib
Referat Współpracy Europejskiej i Międzynarodowej
Administracja Senacka ds. Gospodarki, Technologii i Badań Naukowych

Investujemy w przyszłość
Administracja sieci Partnerstwa Odry finansowana jest ze
Środków Kraju Berlin
oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Polski i niemiecki region stołeczny chcą zacieśnić współpracę gospodarczą

Wysocy rangą przedstawiciele Berlina i Brandenburgii wzięli udział 12 lutego br. w szeregu spotkań w Warszawie. Celem rozmów było zacieśnienie gospodarczej współpracy obu regionów stołecznych.

Marszałek województwa mazowieckiego Adam Struzik i Minister Gospodarki i Spraw Europejskich Brandenburgii Ralf Christoffers omówili możliwości polepszenia bilateralnej współpracy w zakresie polityki spójności, prawnych ocen działań pomocowych oraz przy opracowywaniu programów operacyjnych. Instytucje wspierania rozwoju gospodarczego i regionalne agencje energetyczne mają w przyszłości prowadzić wymianę doświadczeń w zakresie polityki klastrowej i energetycznej. Głównym tematem spotkania Minister ds. Rozwoju Regionalnego Elżbieta Bieńkowskiej i Ministra Christoffersa był przyszłościowy podział obszarów finansowania instrumentu INTERREG-A.

Berliński Sekretarz Stanu ds. Gospodarki Guido Beermann omawiał z Zastępcą Prezydenta Warszawy Michałem Olszewskim ściślejszą współpracę w dziedzinach technologii optycznych, e-mobilności i branż kreatywnych. Znaczenie współpracy gospodarczej i badawczej pomiędzy miastami partnerskimi Warszawą i Berlinem stale wzrasta. Najnowszym przykładem jest berliński Instytut im. Fraunhofera Heinrich Hertz, który wspólnie z Berlińską Fundacją Technologii i siecią branżową OpTecBB e.V. znalazł w polskim

regionie stołecznym silnych partnerów w dziedzinie badań i rozwoju.

Już w ubiegłym roku w Brukseli warszawski Klaster E-Mobil i klastry transportu, mobilności i logistyki Berlina-Brandenburgii zaprezentowały się wspólnie decydom

programowym jako potencjalni partnerzy projektu w ramach nowego instrumentu finansowania „Horizon 2020”. Międzynarodowe Centrum Designu w Berlinie (IDZ) wraz z berlińską branżą kreatywną rozbudowało w ubiegłych latach w Polsce rozległą sieć kooperacyjną, która ma być teraz rozciągnięta m. in. na teren Warszawy. Uniwersytet Techniczny w Berlinie zawarł w ramach strategii internacjonalizacji swoje pierwsze strategiczne partnerstwo z Politechniką Warszawską.

Miasta partnerskie uzgodniły w wymienionych obszarach współpracy „Memorandum of Understanding”, które ma być podpisane jeszcze w tym roku. Rozmowy robocze mają teraz wyjaśnić, w jaki sposób zsynchronizować instrumenty finansowania obu regionów stołecznych tak, żeby w zbliżającym się okresie finansowania możliwe było wspólne finansowanie projektów kooperacyjnych.

Kontakt:

Barbara Staib | barbara.staib@senwtf.berlin.de

Ursula Bretschneider | ursula.bretschneider@mwe.brandenburg.de

Druga edycja konkursu na modelowe projekty współpracy polsko-niemieckiej

Druga edycja konkursu MORO na modelowe projekty współpracy polsko-niemieckiej II dobiega końca.

Pięć najlepszych spośród 55 zgłoszonych projektów zostanie wyróżnionych i otrzyma półroczną pomoc organizacyjną i naukową. Wręczenie nagród odbędzie się prawdopodobnie w maju. Wśród złożonych projektów 27 pochodzi od polskich, a 26 od niemieckich podmiotów. Dwa projekty zostały złożone wspólnie przez polskich i niemieckich partnerów. Zgłoszone projekty reprezentują szerokie spektrum tematów kooperacyjnych. Punkt ciężkości stanowią takie dziedziny jak edukacja, turystyka, transport i infrastruktura. W porównaniu z pierwszą edycją konkursu wzrosła liczba projektów, których przedmiotem jest instytucjonalizacja współpracy,

ponadgraniczne planowanie przestrzenne i rozwój miast.

Konkurs ogłoszony został przez Federalne Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Rozwoju Miast oraz Ministerstwo Rozwoju Regionalnego RP. W porównaniu z pierwszą edycją konkursu, która odbyła się w latach 2011/2012, projekty kładą wyraźniej nacisk na aspekty polityki przestrzennej współpracy polsko-niemieckiej.

Kontakt:

Christian Gering | christian.gering@iu-info.de

Dalsze informacje:

www.kooperation-ohne-grenzen.de | www.kooperacja-bez-granic.pl

+++ AKTUALNOŚCI Z REGIONÓW +++

Jerzy Margański nowym ambasadorem RP w RFN

Dr Jerzy Margański

Dr Jerzy Margański jest nowym ambasadorem RP w Berlinie. 57-letni polski dyplomata został w lutym następcą dr Marka Prawdy, który już we wrześniu ubiegłego roku przeniesiony został do Brukseli. Szczególnie ważne są dla niego tematy europejskie, powiedział prasie nowy ambasador. Także intensywniejsza wymiana kulturalna leży mu na sercu – za jej pośrednictwem chciałby umocnić stosunki polsko-niemieckie. Marzy o „polskim salonie” w Berlinie, gdzie przy dźwiękach muzyki Chopina i na tle obrazów

najmłodniejszych polskich malarzy polscy i niemieccy pisarze mieliby możliwość dyskusji. Poprzez sztukę, jak mówi, można poruszyć czasami także skomplikowane zagadnienia i tematy.

Margański jest uznanym ekspertem ds. Niemiec. Kariera dyplomatyczna prowadziła go już dwukrotnie do Niemiec: od 1997 do 1999 kierował ówczesnym oddziałem zamiejscowym polskiej ambasady w Berlinie, a jego pierwszym przystankiem w służbie dyplomatycznej była, zaraz po politycznym przełomie, polska ambasada mieszcząca się jeszcze wtedy w Kolonii. Jerzy Margański studiował w Krakowie filozofię. W latach 1985–1989 we Fryburgu (Freiburg im Breisgau) pisał doktorat na temat Friedricha Hegla.

Dalsze informacje: <http://berlin.msz.gov.pl/de>

Nowe pomysły na Tegel – wrocławski projekt wygrywa nagrodę architektoniczną

Produkować, pracować i mieszkać w tętniącej życiem i kreatywnej dzielnicy: nagrodzony projekt wrocławskich architektów

Tak mógłby wyglądać teren Portu Lotniczego Tegel w przyszłości: wieże mieszkalne i usługowe, które zbudowane są jakby z systemów modułowych, znosząc podział między życiem zawodowym i prywatnym: na parterze hala wielofunkcyjna, która w ciągu dnia służy jako hala produkcyjna,

a wieczorem jako hala sportowa, a nad nią mieszkania i sklepy. Poprzez taki funkcjonalny miks ma się rozwinąć kreatywna i tętniąca życiem dzielnica. Za ten pomysł wrocławscy architekci Dagmara Sietko-Sierkiewicz i David Weclawowicz otrzymali nagrodę tegorocznego konkursu Berlińskiego Stowarzyszenia Architektów i Inżynierów im. Schinkela. Oboje kończą właśnie studia na Politechnice we Wrocławiu.

Po zamknięciu Portu Lotniczego Tegel do wykorzystania powstanie wolna przestrzeń o powierzchni 460 hektarów. Obok planów Administracji Senackiej dotyczących rozwoju parku badawczego i przemysłowego w tegorocznym konkursie im. Schinkela na pierwszym miejscu znalazły się zagadnienia budowy tanich mieszkań i przedsiębiorstw gospodarczych. Chodziło przy tym o rozwój nowego typu budynków, które uwzględnią miejsce na produkcję, pracę i mieszkanie.

Kontakt: Jörg Brause | presse@aiv-berlin.de
Dalsze informacje: www.aiv-berlin.de

Wspólny rozwój ponadgranicznego regionu Szczecina

Kraje związkowe Berlin, Brandenburgia i Meklemburgia-Pomorze Przednie oraz polscy partnerzy z regionu szczecińskiego chcą nawiązać ściślejszą współpracę w ramach polityki rozwoju przestrzennego. Przyczyną działań jest nowa pozycja miasta w Polsce i Europie, którą Szczecin uzyskał od politycznego przełomu w 1990 r. Na początku tego roku partnerzy rozpoczęli pracę nad wspólną wizją ponadgranicznej metro-

polii Szczecin i koncepcją jej rozwoju.

Lista tematów i priorytetów jest obszerna: rozwój funkcji Szczecina jako metropolii regionu położonego po obu stronach Odry, wspólne umiejscowienie regionu w Europie, połączenie komunikacyjne, energie odnawialne, ochrona środowiska oraz opracowanie rozwiązań dot. zabezpieczenia warunków bytowych w czasach przemian demograficznych. Do końca roku mają zostać zidentyfikowane projekty kluczowe, których realizację będzie można rozpocząć stopniowo w następnej fazie przyznawania środków strukturalnych od 2014 r.

Kontakt:
Jürgen Stahl | juergen.stahl@gl.berlin-brandenburg.de

Współpraca archiwów impulsem dla badań historycznych

Archiwa w Regionie Odry chcą wzmocnić wzajemne kontakty. Ścisłsza współpraca i wspólne opracowanie i prezentacja zbiorów mogą dać ważne impulsy dla historycznych badań.

Muzeum Narodowe w Szczecinie

5 lutego br. o możliwych tematach współpracy rozmawiali w Szczecinie przedstawiciele archiwów biorących udział w projekcie. Paleta tematów jest bardzo szeroka – od lep-

szego dostępu do zbiorów, poprzez digitalizację danych osobowych byłej niemieckiej ludności w polskich archiwach, wspólną prezentację archiwaliów w internecie, aż do wspólnego obchodzenia historycznych jubileuszy, np. zakończenia I wojny światowej.

Polską stronę reprezentowały archiwa narodowe z Wrocławia, Gorzowa Wielkopolskiego, Zielonej Góry, Szczecina i Opola. Z Niemiec udział wzięli dyrektorzy archiwów krajowych z Brandenburgii, Berlina, Meklemburgii-Pomorza Przedniego i Saksonii. Współpraca ma przebiegać przede wszystkim w ramach projektów bilateralnych.

Biorące udział archiwa chcą w przyszłości intensywniej korzystać z istniejących europejskich struktur i portali, takich jak EUROPEANA czy APEX. Aktualnym przykładem kooperacji jest wystawa „Sąsiedzi w Europie: Królestwo Polskie i Księstwo Pomorskie (1000-1648)” wspólnego autorstwa Archiwum Narodowego w Szczecinie i Archiwum Krajowego w Greifswaldzie. Wspólnie przechowują one archiwalia byłego pomorskiego archiwum państwowego i prowincjonalnego, które uległy rozproszeniu w czasie II wojny światowej.

Kontakt:

Dr Martin Schoebel | m.schoebel@landeshauptarchiv-schwerin.de

Województwo Lubuskie i Brandenburgia: ściślejsza współpraca w dziedzinie opieki zdrowotnej

Anita Tack, Minister ds. Środowiska, Zdrowia i Ochrony Konsumentów Brandenburgii, odwiedziła w dniach 13 i 14 marca Województwo Lubuskie. Głównymi tematami rozmów z Marszałkiem Elżbietą Polak były współpraca w dziedzinach opieki zdrowotnej i energii odnawialnych oraz wspólne projekty w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Minister Brandenburgii Anita Tack i Marszałek Elżbieta Polak

powiedziała Marszałek Polak. Minister Tack podkreśliła, że problemy z dziedziny opieki zdrowotnej muszą być rozwiązywane wspólnie. Dla jakości życia mieszkańców w regionie przygranicznym duże znaczenie ma np. polepszenie ratownictwa. Również rozbudowa medycznych rejestrów,

„Chcemy w dalszym ciągu nie tylko wspierać wspólny projekt w dziedzinie inteligentnej diagnostyki w walce z chorobami nowotworowymi, ale go jeszcze rozwinąć w ramach Strategii Polski Zachodniej“,

w których zbierane byłyby informacje na temat rozprzestrzeniania się poszczególnych chorób, czynników ryzyka i sprawdzonych metod leczniczych, jest ważną częścią ponadgranicznego systemu opieki zdrowotnej. W czasie wizyty w Wojewódzkim Szpitalu w Zielonej Górze minister mówiła o polsko-niemieckim projekcie utworzenia w Województwie Lubuskim klinicznego rejestru chorób nowotworowych i wprowadzeniu ponadgranicznego benchmarkingu w opiece onkologicznej.

Marszałek Polak i minister Tack rozmawiały również o inwestycjach energetycznych przy granicy polsko-niemieckiej oraz o energiach odnawialnych. Polityka energetyczna i wykorzystanie alternatywnych źródeł energii stanowią jeden z priorytetów brandenburskiego rządu, powiedziała minister Tack w trakcie zwiedzania Centrum Energii Odnawialnych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie.

Organizacja ratownictwa na słabo zaludnionych terenach jest dużym wyzwaniem.

Kontakt:

Irena Billewicz-Wysocka | i.wysocka@lubuskie.pl

+++ AKTUALNOŚCI Z REGIONÓW +++

„Wieczór Parlamentarny“ Okrągłego Stołu Komunikacyjnego w Warszawie

Uczestnicy Wieczoru Parlamentarnego dyskutowali w Ambasadzie Niemiec w Warszawie o lepszych połączeniach kolejowych w Regionie Odry.

Wysocy rangą przedstawiciele województw i krajów związkowych spotkali się 12 lutego br. w ramach „Wieczoru Parlamentarnego” w Ambasadzie Republiki Federalnej Niemiec w Warszawie, aby dyskutować o możliwościach rozwoju atrakcyjnych połączeń kolejowych między miastami i regionami Partnerstwa-Odra. Niemieckie kraje związkowe reprezentowali ministrowie Jörg Vogelsänger i Volker Schlömann z Brandenburgii i Meklemburgii-Pomorza Przedniego, a także sekretarze stanu Roland Werner z Saksonii oraz Christian Gaebler i Guido Beermann z Berlina. Ze strony polskiej udział wzięli wicemarszałkowie Jacek Hoffmann, Wojciech Jankowiak i Wojciech Drożdż z województw lubuskiego, wielkopolskiego i zachodniopomorskiego. Spotkanie prowadzili Jerzy Łuzniak, Wicemarszałek Województwa Dolnośląskiego i Hans-Werner Franz, Prezes Związku Transportowego Berlina-Brandenburgii (VBB).

Po powitaniu przez ambasadora Niemiec, Rüdiger von Fritscha, przedstawiciele ministerstw transportu zaprezentowali rezultaty podpisanych w zeszłym roku polsko-niemieckich porozumień. Ramowa umowa o współpracy w komunikacji kolejowej ułatwi w przyszłości korzystanie z dworców przygranicznych. Ponadto powołano wspólne grupy robocze, które – przykładowo – przygotowują i nadzorują rozbudowę odcinka Szczecin-Berlin.

Wspólnie z obecnymi parlamentarzystami z Bundestagu, parlamentów landowych, Parlamentu Europejskiego oraz Sejmu i Senatu RP dyskutowano o koniecznej rozbudowie infrastruktury oraz o zakupie nowoczesnych pojazdów szynowych, które mogłyby bez problemu znaleźć zastosowanie po obu stronach granicy, a których część została już zamówiona. Dzięki temu za dwa lata będzie możliwa bezpośrednia podróż z Gorzowa do Berlina. Ponadto Saksonia chce poprzez sfinansowanie niezbędnej koncepcji wstępnej skutecznie przyspieszyć rozbudowę i elektryfikację odcinka Zgorzelec-Drezno.

Ważnym zadaniem na przyszłość jest wytworzenie wspólnego systemu zamawiania i finansowania ponadgranicznego transportu regionalnego. W tej dziedzinie województwa – podobnie jak kraje związkowe i związki komunikacyjne w Niemczech – uzyskały w ostatnich latach wiele kompetencji. Nowych rozwiązań wymagają liczne podstawy prawne i umowne. Temu zadaniu w przyszłości musi stawić czoła „Okrągły Stół Komunikacyjny”.

Kontakt: Paweł Kosicki | pawel.kosicki@VBB.de

Dalsze informacje: www.oder-partnerschaft.eu/rtv.php

Konferencja pod tytułem „Migracje mieszkańców dużych miast” w Poznaniu

Zagadnieniu „Migracji mieszkańców dużych miast” poświęcono konferencję międzynarodową, która odbyła się 12 grudnia 2012 r. w Poznaniu. Spotkanie miało na celu analizę przyczyn i skutków migracji mieszkańców dużych miast oraz wymianę doświadczeń w zakresie odpowiedniego reagowania na współczesne zjawiska demograficzne. Konferencja stanowiła także kolejny punkt współpracy Urzędu Miasta Poznania i Administracji Senackiej Berlina w ramach dialogu dotyczącego kwestii rozwojowych obu miast.

Wygłoszone podczas konferencji wystąpienia odnosiły się do trendów demograficznych miast europejskich, kierunków migracji mieszkańców dużych miast oraz wpływów migracji na rozwój regionów. Wygłosili je m.in. przedstawiciele administracji miast polskich i europejskich oraz poznańskich uczelni wyższych.

Gościem specjalnym spotkania był analityk ds. polityki w Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej w Komii-

Zachowania migracyjne mieszkańców dużych miast są ważnym tematem dla rozwoju miast i regionu.

sji Europejskiej Andor Ürmös, który omówi kierunki polityki unijnej w aspekcie zmian demograficznych w kontekście nowej perspektywy budżetowej Unii Europejskiej na lata 2014–2020.

Kontakt:

Jakub Kozłowski | Jakub_Kozlowski@um.poznan.pl

Dalsze informacje: www.poznan.pl/mim/s8a/konferencja-migracje-mieszkanow-duzych-miast,doc,1398/konferencja-migracje-mieszkanow-duzych-miast,57965.html

+++ TEMAT WYDANIA: EUWT – SZANSE DLA PARTNERSTWA-ODRA +++

Ponadgraniczna współpraca może przybrać wiele form – jedną z nich jest „Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej” (EUWT). Między polskimi i niemieckimi partnerami powraca ciągle pytanie, czy EUWT jest właściwym instrumentem dla polsko-niemieckiej współpracy i w jaki sposób może być on wykorzystywany. Temu zagadnieniu poświęcimy w ramach „Tematu wydania” następane strony biuletynu.

EUWT ma służyć przezwyciężeniu granic różnych systemów prawnych w przypadku, gdy współpracować chcą partnerzy z różnych krajów. Przez założenie EUWT powstaje samodzielne stowarzyszenie z ponadgranicznym zakresem zadań, któremu partnerzy delegują określone zadania. EUWT może działać jako samodzielny podmiot prawny, dysponuje własnym budżetem i własnym personelem. Członkami mogą być państwa członkowskie UE, władze regionalne lub lokalne, stowarzyszenia oraz inne podmioty prawa publicznego.

„To może wielce ułatwić wykonywanie zadań, ponieważ dla operacyjnych działań nie muszą następować po sobie: najpierw polityczny lobbying między członkami, potem konkretne procesy decyzyjne i wreszcie zebranie wiążących prawnie podpisów”, mówi dr Jens Homann, który w Administracji Senackiej ds. Gospodarki, Technologii i Badań Naukowych jest odpowiedzialny za ten temat.

Drogowskaz: Ponadgraniczny Urząd Regionalny

EUWT stanowi o tyle novum, że umożliwia zespolenie między państwowymi jednostkami organizacyjnymi różnych krajów członkowskich bez wymogu wcześniejszego podpisania przez narodowe parlamenty ratyfikowanej międzynarodowej umowy. Państwa członkowskie muszą jednak udzielić potencjalnym członkom ze swojego terytorium zezwolenia na udział w EUWT. Doświadczenia z EUWT są na razie bardzo ograniczone, ponieważ istnieje ono dopiero od roku 2006 i jest stosunkowo nowym instrumentem.

Jakie są w ogóle typowe zadania EUWT? Hans-Jürgen Zahorka, ekspert w dziedzinie EUWT w Instytucie Libertas, który już

doradzał szeregowi projektów EUWT, widzi w nim nad wyraz zmienny instrument: „Przy pomocy EUWT można właściwie uregulować wszystko, co transgranicznie jest konieczne i możliwe – spektrum jest bardzo różnorodne”. Według niego zależy to od kreatywności i przekonania lokalnych i regionalnych polityków. Pozwala to później znaleźć indywidualne rozwiązanie dla określonej międzyregionalnej lub lokalnej sytuacji. Duży potencjał dla rozsądnego wykorzystania tego instrumentu widzi Zahorka w dziedzinach transportu i zdrowia. Tutaj EUWT mógłby również przynieść korzyści finansowe, jeśli podwójne projekty zostałyby zintegrowane po obu stronach granicy.

Trend idzie przy tym w kierunku małych projektów z jasno określonymi celami, mówi Zahorka. Zgadza się z tym również dr Jens Homann: „Im konkretniejsze zadanie, tym lepiej”. W przypadku mniej skonkretyzowanych zadań konieczna jest za to duża zgodność pomiędzy partnerami

odnośnie zamierzonych celów oraz obranych dróg działania. Zdaniem Homanna ważny jest również polityczny sygnał, który towarzyszy założeniu EUWT. „Partnerzy pokazują przez to, że chcą współpracować wiążąco i mówić jednym głosem”.

Dla Partnerstwa-Odra EUWT mogłoby wchodzić w rachubę w długotrwałej perspektywie, mówi Homann: „Osiem regionów mogłoby wystąpić na płaszczyźnie europejskiej jako pewnego rodzaju makroregion”. Ale do tego jeszcze daleka droga.

Przykłady EUWT

Wspólna administracja programu wsparcia, wspólny szpital, wspólna utylizacja śmieci, wspólne boisko – wiele różnorodnych przykładów dla ponadgranicznych projektów, przy realizacji których może być sensownie wykorzystany EUWT.

+++ TEMAT WYDANIA: EUWT – SZANSE DLA PARTNERSTWA-ODRA +++

Dirk Peters, Dyrekcja Generalna Polityki Regionalnej Komisji Europejskiej

„Wspólnie rozważyć, co może rozwiązać EUWT.“

Wywiad z Dirkiem Petersem, Dyrekcja Generalna Polityki Regionalnej Komisji Europejskiej

Jakie możliwości wynikają z założenia EUWT?

Podstawę prawną EUWT stanowi unijna polityka spójności. Wszystko, co w ramach polityki spójności spełnia kryteria uzyskania wsparcia, można zorganizować poprzez EUWT, względnie może być przedmiotem EUWT, np. wsparcie MŚP, transport, środowisko, itd. Wszystkie te dziedziny mogą być przedmiotem EUWT. EUWT może przykładowo administrować program finansowania – w całości albo w części. Albo może sam wystąpić jako odbiorca finansowego wsparcia. EUWT może również pozyskiwać środki poza polityką spójności i angażować się w inne projekty. Podkreślić należy, że nie ma bezpośredniego związku między EUWT a europejskimi środkami finansowania. EUWT powinien być finansowany głównie ze składek swoich członków i mieć dość środków, aby móc przeżyć bez wsparcia UE.

Jakie szanse daje EUWT polskim i niemieckim regionom Partnerstwa-Odra?

EUWT może być wykorzystywany do działań ponadgranicznych, ale też międzynarodowych i międzyregionalnych. Szanse uzależnione są przy tym jednoznacznie od celu. EUWT może przykładowo odgrywać sensowną rolę w administracji programu INTERREG, poprzez wykorzystanie go jako platformy do wypracowania wspólnej strategii rozwoju. Przykłady na to można znaleźć w miejscu zetknięcia się trzech państw na zachodzie Niemiec albo też między Polską/Czechami/Saksonią bądź Polską/Czechami/Słowacją.

Rozwój w kierunku EUWT może być również wskazany dla euroregionów przy polsko-niemieckiej granicy. Niektóre euroregiony nie mają w dalszym ciągu osobowości prawnej. EUWT ma w tym przypadku sens, ponieważ może on pracować poprzez własny personel.

EUWT może wspierać również długoterminowe zarządzanie projektami przy zamierzeniach ponadgranicznych. Przykładem może być tutaj szpital przy granicy francusko-hiszpańskiej, gdzie EUWT w obliczu nierównych partnerów – z jednej strony Katalonia, z drugiej francuska administracja centralna – był jedynym rozwiązaniem, aby powstał wspólny europejski podmiot prawa.

Przy jakich tematach daje się szczególnie wprowadzać EUWT i gdzie są – np. ze względu na warunki prawne – granice?

Możliwymi obszarami są infrastruktura, publiczna komunikacja pasażerska, utylizacja ścieków i odpadów, wspólne obiekty sportowe, itd. Interesującym przykładem jest również „Kolej Wschodnia” (patrz str. 8).

Rozporządzenie w sprawie EUWT stwarza na poziomie lokalnym możliwość pracy ponadgranicznej. Regiony mogą to robić także bez zgody władz centralnych, ponieważ EUWT nie jest narzędziem polityki zagranicznej. Jest porównywalny ze związkiem powołanym do realizacji określonego celu – inaczej mówiąc – po obu stronach granicy zakłada się takie związki o ponadgranicznym charakterze. Wprawdzie założenie EUWT wymaga zezwolenia, ale zezwolenie takie nie jest żadnym „aktem łaski”. Organ wydający zezwolenie może odrzucić wniosek założycielski tylko wtedy, gdy wyraźnie zaznaczy, jakie wymogi nie zostały spełnione. W Polsce organami właściwymi do wydania zezwolenia na założenie EUWT są władze centralne, w Niemczech leży to w gestii poszczególnych krajów związkowych.

Co poleciłby Pan polskiemu i niemieckiemu partnerowi, którzy chcą założyć EUWT?

Trzeba się wspólnie zastanowić, co EUWT ma rozwiązać. Ważne jest, aby wszyscy członkowie EUWT mieli takie same kompetencje. EUWT nie stwarza nowej płaszczyzny kompetencji. Organy EUWT mają określone uprawnienia, ale EUWT nie stanowi dodatkowej płaszczyzny administracji: członkowie przekazują mu określone zadania do realizacji, ale kompetencje pozostają nadal po stronie członków.

Sensowne jest również wczesne włączenie politycznych podmiotów decyzyjnych, względnie partnerów na płaszczyźnie narodowej. We Francji, gdzie działa już szereg EUWT, władze centralne są często formalnie członkiem EUWT.

+++ TEMAT WYDANIA: EUWT – SZANSE DLA PARTNERSTWA-ODRA +++

Pionierzy EUWT w Regionie Odry

Karl-Heinz Boßan dokonał pionierskiej pracy w Regionie Odry w temacie EUWT. Jest on jednym z założycieli przyszłego Eurodystryktu „TransOderana EUWT”, znanego również pod nazwą „Kolei Wschodniej”. Po trzyletnich przygotowaniach ma on zostać założony jeszcze w tym roku, zaraz po wejściu w życie zmienionego rozporządzenia EUWT. „TransOderana EUWT” będzie pierwszym EUWT z siedzibą w Niemczech.

Odcinek Kolei Wschodniej przy Müncheberg

Współpraca między polskimi i niemieckimi partnerami w dziedzinie ponadgranicznego transportu kolejowego rozpoczęła się już w roku 2002, a jej celem było polepszenie połączenia Gorzowa Wielkopolskiego z metropolią

berlińską. Data ona początek ambitnym planom rozwoju całego regionu. Już w roku 2006 partnerzy, którzy bazując na prawie europejskim założyli formę prawną Europejskiego Zgrupowania Interesów Gospodarczych (EZIG), firmują się jako IGOB Wspólnota Interesów Kolej Berlin-Gorzów EUIG. „Dzięki temu mogliśmy po raz pierwszy działać na płaszczyźnie europejskiej i rozpoczęliśmy rozmowy z polskimi ministerstwami”, mówi Boßan. Podczas gdy w EZIG na pierwszym planie stoi współpraca gospodarcza, szukano instrumentu, który ułatwiłby ponadgraniczną współpracę gmin. „EUWT tworzy stałe struktury, dysponuje własnym biurem i własnym personelem i ułatwia złożenie wniosku o europejskie środki finansowania dla własnych projektów. Ponadto uniezależnia w dużym stopniu naszą pracę od finansowania przez Berlin czy Brandenburgię”.

Po tym jak w roku 2009 wzięto pod uwagę założenie EUWT, oznaczało to: poinformowanie polskich, niemieckich i europejskich decydentów i mobilizację wsparcia finansowego. Poszczególne władze regionalne i rządowe reagowały bardzo różnie na zamiar założenia EUWT, przypomina sobie Boßan. Największe wsparcie przyszło w końcu z Brukseli – pod koniec 2012 trzech eurodeputowani prof. Bogusław Liberadzki, Michael Cramer i Joachim Zeller objęli oficjalnie patronat nad przyszłym Eurodystryktem „TransOderana EUWT”.

Kontakt:

Karl-Heinz Boßan | bossan@igob.eu

Dalsze informacje: www.ostbahn.eu/html/dt.html

Założenie EUWT: brak rutyny także dla urzędów wydających zezwolenia

Również dla urzędów wydanie zezwolenia na założenie EUWT nie jest procedurą standardową. W Berlinie pierwszym adresem kontaktowym dla podmiotów zainteresowanych założeniem EUWT jest dotychczas Administracja Senacka ds. Gospodarki, Technologii i Badań Naukowych (SenWTF) – dalsza procedura jest przeprowadzana w zależności od każdego przypadku w porozumieniu z odpowiednią administracją senacką. Osobą kontaktową w SenWTF jest dr Jens Homann. „Właściwe do wydania zezwolenia organy powinny być zaangażowane w plany założycielskie EUWT możliwie jak najszybciej”, mówi. „W ten sposób noszący się z zamiarem założenia mogą skorzystać z ekspertyzy organów administracyjnych w kwestii dot. konwencji i statutu”. Przy takim partnerskim procesie założycielskim można uniknąć przykrych niespodzianek.

Dr Homann uważa EUWT za właściwy instrument, jeśli temat współpracy określony jest możliwie dokładnie. Warunkami stabilnego partnerstwa są według niego „długoletnia współpraca i znajomość mocnych i słabych stron partnera, jasne określenie celu, przejrzysty podział zadań oraz

Możliwe wczesne powiadomienie właściwych urzędów o planach założycielskich EUWT

transparentność środków finansowych”. Długoterminowo może sobie wyobrazić EUWT także w ramach Partnerstwa-Odra: „Uważam za całkiem możliwe, że po 2020r. współpraca ponadgraniczna będzie organizowana w formie EUWT”.

Kontakt:

Dr Jens Homann | jens.homann@senwtf.berlin.de

+++ AKTUALNE DZIAŁANIA W RAMACH WSPÓŁPRACY ADMINISTRACJI +++

Sekretarz Stanu Dunger-Löper z wizytą w Szczecinie

Dnia 14 lutego 2013 r. w Szczecinie gościła oficjalnie berlińska Sekretarz Stanu ds. Europejskich Hella Dunger-Löper. Dunger-Löper rozmawiała z Marszałkiem Województwa Zachodniopomorskiego Olgierdem Geblewiczem, Wicewojewodą Zachodniopomorskim Ryszardem Mićko i Prezydentem Szczecina Piotrem Krzystkiem. Głównym tematem rozmów były konkluzje po politycznym spotkaniu na szczycie Partnerstwa-Odra, które odbyło się w dniach 20 i 21 listopada 2012 r. w Greifswaldzie.

Sekretarz Stanu Helga Dunger-Löper i gospodarz spotkania Olgierd Geblewicz, Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego

Hella Dunger-Löper omówiła z gospodarzami tematy związane z rozwojem infrastruktury, kształtowaniem programów operacyjnych w ramach funduszy strukturalnych UE pod kątem współpracy ponadnarodowej, zwiększeniem współpracy w niektórych sektorach gospodarki i turystyce, a także wymianą pracowników administracji oraz współpracą kulturalną.

Podczas rozmów stwierdzono zgodnie, iż Berlin i Szczecin pozytywnie oceniają zawarcie umowy odnośnie rozbudowy linii kolejowej między Berlinem a Szczecinem. Do 2020 r. linia ma zostać w całości zelektryfikowana i przystosowana do maksymalnej prędkości 160 km/h. Dunger-Löper podkreśliła, że Berlin jest zainteresowany możliwością szybkiej rozbudowy tej trasy: „Dla żywej wymiany między Szczecinem a Berlinem konieczne jest również to, aby oba miasta były łatwo dostępne dla obywateli”.

Obie strony wysoko oceniły współpracę turystyczną pomiędzy *visit*Berlin a regionalnymi agencjami marketingu turystycznego, która finansowana jest z berlińskich środków EFRR. Celem inicjatywy jest wspólna promocja regionu Odry na europejskim i światowym rynku turystycznym jako wyjątkowego transgranicznego krajobrazu kulturowego. Podczas ostatniego spotkania politycznego na szczycie Partnerstwa-Odra strony polska i niemiecka zgodziły się wesprzeć projekt, co umożliwi jego kontynuowanie po roku 2013 w dotychczasowych ramach.

Dobrze funkcjonująca wymiana pracowników administracji między Berlinem a Szczecinem jest oceniana bardzo pozytywnie przez wszystkie zainteresowane strony, które opowiedziały się za jej kontynuacją.

Kontakt:

Johanna Eisenberg | johanna.eisenberg@senatskanzlei.berlin.de

Julita Miłosz | jmilosz@wzp.pl

+++ CO NOWEGO W PROJEKTACH +++

Bezpieczeństwo żywności w centrum uwagi

Higiena żywności i jej bezpieczeństwo są przedmiotem europejskiego projektu „Focus on Food”, który rozpoczął się w czerwcu 2011 r. i trwać będzie jeszcze do końca bieżącego roku. Partnerami projektu są organy kontroli żywności z Polski, Niemiec i Szwecji, jego celem zaś lepsza koordynacja przy wykładni i stosowaniu wspólnego europejskiego prawa żywnościowego, podwyższenie kompetencji inspektorów żywnościowych oraz zwiększenie zainteresowania branżowców oraz konsumentów higieną żywności. Do tej pory partnerzy stworzyli wspólne listy kontrolne dla inspektorów żywności i wprowadzili jednolite standardy kontroli w uczestniczących regionach. W opracowaniu znajdują się też wytyczne dotyczące metod kontroli popularnych na obszarze projektu (województwo zachodniopomorskie, Mecklemburgia-Pomorze Przednie i południowa Szwecja) niewielkich wędzarni ryb. Na podstawie wspólnie zebranych tematów partnerzy przygotowują ponadto obszerny podręcznik dla inspektorów żywności. Projekt obejmuje również wymianę personelu kontrolującego, który poprzez dwutygodniowy

pobyt w państwie partnerskim ma okazję do zdobycia wiedzy i zebrania doświadczeń.

Małe wędzarnie ryb są rozpowszechnione ze względu na bliskość morza w Meklemburgii-Pomorzu Przednim, województwie zachodniopomorskim i w południowej Szwecji.

Projekt finansowany jest ze środków Europejskiego Programu Współpracy Transgranicznej w Obszarze Południowego Bałtyku, Południowy Bałtyk (South Baltic Programme).

Kontakt:

Dr Antje Krüger | antje.krueger@lallf.mvnet.de

Dalsze informacje: www.focus-on-food.eu

+++ CO NOWEGO W PROJEKTACH +++

Logistyka i ponadgraniczny ruch pasażerski w korytarzu Rail Baltica

Przy europejskim projekcie „Rail Baltica Growth Corridor” nad poprawą szynowego ruchu towarowego i pasażerskiego pracują miasta i regiony wzdłuż osi Berlin, przez Warszawę do Helsinek i Sankt Petersburga. Także dla rozwoju transportu w Regionie Odry projekt stanowi ważną platformę kooperacji. Na uroczystości końcowej zaplanowanej na 24 czerwca oczekiwany jest europejski komisarz ds. transportu Siim Kallas. Bezpośrednio po niej odbędzie się podróż koleją „Rail Baltic Express” z Berlina do Warszawy i Kowna jako „latająca konferencja.”

Centrum ruchu towarowego Großbeeren: Obrotnica logistyczna Berlina-Brandenburgii uchodzi za prekursora w obszarze multimodułowego transportu towarów.

W ramach Międzyregionalnego Okrągłego Stołu ds. logistyki, który odbył się w dniach 19–20 grudnia 2012 r. w Genshagen, omawiano sprawy promocji regionu i korytarza. Uczestnicy zwiedzili Centrum Logistyczne Berlin Süd i park

przemysłowy w Ludwigsfelde i dyskutowali na temat rozwoju lokalizacji i poprawienia infrastruktury szynowej wzdłuż Rail Baltica. Partnerzy projektu pracują nad definicją sieci intermodułowych centrów logistycznych, które będą oferować wspólną koncepcję serwisu. Ma to umożliwić atrakcyjniejsze ceny i szybsze czasy przejazdów oraz wpłynąć na przeniesienie transportu towarowego w obszarze morza bałtyckiego z dróg na tory. Obrotnica logistyczna Berlina-Brandenburgii z jej nowoczesnymi centrami transportu towarów i parkami przemysłowymi uchodzi za prekursora w obszarze multimodułowego transportu towarów.

Tematem konferencji, która odbyła się 14 marca br. w Gorzowie Wielkopolskim, był transgraniczny transport kolejowy. Głównym zagadnieniem była odpowiedź na pytanie, jak w obliczu różnorodnych systemów prawnych i finansowania można doprowadzić w przyszłości do realizacji większej ilości bezpośrednich połączeń kolejowych między Berlinem-Brandenburgią, Zieloną Górą, Poznaniem i Gorzowem. Chodziło przy tym o lepsze wykorzystanie infrastruktury między Berlinem a Gorzowem po połączeniu dworca Ostkreuz, zakup nowoczesnych pojazdów i atrakcyjne taryfy, jak np. bilet Berlin-Gorzów. Doświadczenia są również istotne dla polepszenia połączeń z i do Poznania i Zielonej Góry.

Kontakt:

Dr Jürgen Murach | juergen.murach@senstadtum.berlin.de;
Wilfried Thielicke | wilfried.thielicke@svludwigsfelde.brandenburg.de

Martin Heiland | heiland@ipg-potsdam.de

Dalsze informacje: www.rbgc.eu

+++ PRZEGLĄD TERMINÓW +++

visitberlin: letni objazd przez Region Odry

W dniu 16 czerwca visitBerlin rozpocznie imprezą inauguracyjną w Berlinie letni objazd przez Region Odry. Celem akcji jest promocja Berlina i regionu nadodrzańskiego jako destynacji turystycznej – przede wszystkim dla krótkich wycieczek zagranicznych. W ramach dwutygodniowego rajdu „Berlin-Mobile” odwiedzi jedenaście miast po polskiej i niemieckiej stronie. W Niemczech „Berlin-Mobil” zatrzyma się w Schwerinie, Magdeburgu, Lipsku, Dreźnie i Cottbus. Po polskiej stronie objazd rozpoczyna się 22 czerwca we Wrocławiu i prowadzi poprzez Poznań, Bydgoszcz i Gdańsk do Szczecina. Zakończenie imprezy zaplanowane jest na 28 czerwca w Gorzowie. „Berlin-Mobile” będzie stał zawsze w centrum miasta bądź w pobliżu centrów handlowych i da mieszkańcom i turystom okazję zapoznania się z ofertą turystyczną Regionu Odry.

Kontakt:

Marzena Hartmann | marzena.hartmann@visitberlin.de

Dalsze informacje: oderregion.visitBerlin.de

„Region Odry ma wiele do zaoferowania” – to przestanie letniego objazdu visitBerlin

+++ PRZEGLĄD TERMINÓW +++

Polska branża designu prezentuje się na Międzynarodowym Festiwalu Designu w Berlinie

Branża designerska i kreatywna należą do najintensywniej rozwijających się branż w Polsce. Wysoka jakość wykonania, tradycyjnie utrwalane zdolności rzemieślnicze i rozwój nowoczesnej kultury przedsiębiorstw są czynnikami wpływającymi na sukces polskiego designu na rynku międzynarodowym.

W dniach 5–9 czerwca br. Polska będzie piątym krajem goszczącym na największym niemieckim festiwalu designu DMY w Berlinie. Ponad 40 pracowni designerskich, przedsiębiorstw, wyższych szkół designu oraz specjalne wystawy tematyczne zaprezentują we współpracy z Polskim Instytutem w Berlinie obszerny przegląd współczesnej produkcji

designu w Polsce w ramach „Design Focus Polen”. Utalentowani młodzi designerzy i znane szkoły designu zaprezentują swoje projekty i prototypy. Uznane studia designu, młode i innowacyjne marki designerskie i producenci towarów markowych zaprezentują swe produkty i nowinki. W sferze profesjonalnej fokus skierowany będzie na polskie marki premium z dziedziny wystroju wnętrz i urządzeń sanitarnych, mebli, oświetlenia i akcesoriów domowych. Zaprezentowane zostaną ponadto wyróżnione prace dyplomowe, zaplanowano pokaz produktów pod patronatem Łódzkiego Festiwalu Designu oraz wystawę Centrum Designu z Gdyni nt. procesów powstawania idei i koncepcji produktów w designie.

Przedstawiciele branży widzą w zaangażowaniu dynamicznych branż kreatywnych Polski i Berlina duży potencjał tworzenia wartości. Już od 2011 r. berlińskie przedsiębiorstwa designerskie pod przewodnictwem Międzynarodowego Centrum Designu (IDZ) współpracują z polskimi twórcami kreatywnymi i przedsiębiorstwami. Centralnym punktem aktualnych działań kooperacyjnych jest rola branży designerskiej jako inspirowania innowacyjnych działań przedsiębiorstw, które wpłyną na wzrost konkurencyjności i rozwój. Działania IDZ finansowane są przez berlińską Administrację Senacką ds. Gospodarki, Technologii i Badań Naukowych, której celem jest wsparcie planów internacjonalizacji berlińskich twórców kreatywnych.

Dalsze informacje: www.dmy-berlin.com

Przemysł gier w Polsce i Niemczech – konferencja gospodarcza

Piąta polsko-niemiecka konferencja gospodarcza poświęcona jest w tym roku branży gier. Pod hasłem „Poprzez grę do sukcesu – przemysł gier w Polsce i Niemczech” konferencja w dniu 25 kwietnia ma stanowić platformę do dyskusji nad specyfiką tej jeszcze młodej branży w obu krajach.

Od Pac-Mana (1980) do nowoczesnej konsoli gier ...

W tym celu zostaną zaprezentowane pozytywne przykłady z Polski i Berlina. Ma to dać impulsy dla nowych kooperacji między regionami. Konferencja odbywa się we współpracy z Niemieckimi Dniami Gier. Rozwój gier jako branży przyszłości jest przedmiotem dużego zainteresowania w obu krajach. W Niemczech region stołeczny Berlina-Bran-

... gry wideo rozwinęły się z produktu niszowego do rynku masowego.

denburgii jest jedną z najsilniej rozwijających się lokalizacji przemysłu gier i gier komputerowych i dysponuje szeroką ofertą w zakresie doradztwa, kontaktów, finansowania i promocji projektów i twórców.

Młoda i dynamiczna branża IT jest obecna także w Polsce. Polska uchodzi ponadto za atrakcyjny rynek dla branży gier. Konferencja jest organizowana przez Ambasadę RP i Izbę Handlowo-Przemysłową w Berlinie.

Kontakt:

Wolf-Dietrich Braun | international@berlin.ihk.de

+++ STREFA PARTNERSTWA +++

Zmiany: www.oder-partnerschaft.eu ma nowy look

Świeżo, przyjaźniej i przejrzystej – tak prezentuje się oferta informacyjna Partnerstwa-Odra na stronie www.partnerstwo-odra.eu po zakończonej przebudowie. Aktualności zostały umiejscowione w samym środku, link do aktualnego wydania biuletynu znajdują Państwo na górze po prawej stronie. Dalsze informacje są jak dotychczas dostępne poprzez nawigację po lewej stronie. Logo Administracji Senackiej ds. Gospodarki, Technologii i Badań Naukowych zostało dopasowane do aktualnych berlińskich wytycznych dot. corporate design.

Czy chcielibyście Państwo nawiązać kontakt z redakcją biuletynu i strony internetowej? Już teraz mogą Państwo przestać nam informacje, pytania, propozycje lub opinie bezpośrednio na e-mail: info@oder-partnerschaft.eu lub info@partnerstwo-odra.eu albo poprzez zakładkę Kontakt\Redakcja do wymienionej tam osoby kontaktowej. Czekamy na Państwa sygnały!

Kontakt:

Barbara Staib | barbara.staib@senwtf.berlin.de

+++ IMPRESSUM +++

Senatsverwaltung
für Wirtschaft, Technologie
und Forschung

Administration Senacka ds. Gospodarki, Technologii i Badań Naukowych
Referat Współpraca Europejska i Międzynarodowa
Martin-Luther-Straße 105 | 10825 Berlin
Telefon: +49 30 9013-0 | Fax: +49 30 9013-8528
www.senwtf.berlin.de

Osoba kontaktowa SenWTF | Partnerstwo-Odra:

• Barbara Staib | e-mail: barbara.staib@senwtf.berlin.de
Telefon +49 30 9013-8111

Ze wsparciem zewnętrznego Network-Management inicjatywy Partnerstwo-Odra:

- B.&S.U. Beratungs- und Servicegesellschaft Umwelt GmbH, Berlin
- Infrastruktur & Umwelt, Potsdam
- blue! advancing european projects GbR, Freising

Newsletter oraz portal Partnerstwo-Odra on-line:

www.oder-partnerschaft.eu

Redakcja:

Eva Zieschank | e-mail: e.zieschank@the-blue.net

Layout:

eye-solution GmbH · consulting & marketing | www.eye-solution.de

© Kwiecień 2013 | Wszelkie prawa zastrzeżone.

Zgłoszenie lub odwołanie abonamentu newslettera pod adresem:

www.oder-partnerschaft.eu/an-abmeldung_zum_newsletter.php

Bildnachweis:

- Kwitnąca wiśnia © Thomas G. Graf, Wikimedia Commons, licencja CC BY-SA 3.0 (Str. 1)
- Współpraca turystyczna © visitBerlin / Dirk Mathesius (Str. 1)
- Elementy kolażu (od lewej): Berlin Partner/TPA; Rauenstein, Wikimedia Commons, licencja CC BY-SA 3.0; Berlin Partner/Dirk Lässig; 18percentgrey, fotolia.com (Str. 2)
- Jerzy Margański, Ambasador RP © Ambasada RP w Berlinie (Str. 3)
- Nagroda architektoniczna © Dagmara Sietko-Sierkiewicz und David Weclawowicz, Politechnika Wrocław (Str. 3)
- Panorama Szczecina © Pa3Widzi, Wikimedia Commons, licencja CC BY-SA 3.0 (Str. 3)
- Archiwum Narodowe w Szczecinie © Kapitel, Wikimedia Commons, opublikowane jako „public domain” (Str. 4)
- Minister Tack i Marszałek Polak © Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego (Str. 4)
- Karetka pogotowia © Contributor, Wikimedia Commons, licencja CC BY-SA 3.0 (Str. 4)
- Wieczór Parlamentarny © VBB / Eike Arnold (Str. 5)
- Konferencja ds. Migracji © Urząd Miasta Poznań (Str. 5)
- Drogowskaz: Ponadgraniczny Urząd Regionalny © Institut Leibniza ds. Ekologicznego Rozwoju Przestrzennego e. V. Dresden (Str. 6)
- Stadion © Heiko Dobrick, Wikimedia Commons, licencja CC BY-SA 3.0 (Str. 6)
- Śmieciarka © Timo Beil, Wikimedia Commons, licencja CC BY-SA 3.0 (Str. 6)
- Sala operacyjna © Luv, Wikimedia Commons, opublikowane jako „public domain” (Str. 6)
- Dirk Peters © Dirk Peters (Str. 7)
- Odcinek Kolei Wschodniej przy Müncheberg © Axel Mauruszat, Wikimedia Commons, licencja CC BY-SA 3.0 (Str. 8)
- Założenie EUWT © Robert Kneschke, Fotolia.com (Str. 8)
- Sekretarz Stanu Helga Dunger-Löper i gospodarz Olgierd Geblewicz © Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego (Str. 9)
- Wędzarnia ryb © Glane23, Wikimedia Commons, licencja CC BY 2.0 (Str. 9)
- Centrum ruchu towarowego Großbeeren © IPG mbH, Potsdam (Str. 10)
- Wieża telewizyjna w Berlinie © Berlin Partner / FTB-Werbefotografie (Str. 10)
- Uckermark © Daniel Budde, Wikimedia Commons, licencja CC BY-SA 3.0 (Str. 10)
- Tarasy w Szczecinie © Horvat, Wikimedia Commons, opublikowane jako „public domain” (Str. 10)
- Ratusz we Wrocławiu © Vorwerk, Wikimedia Commons, opublikowane jako „public domain” (Str. 10)
- Podstawka do jaj © P. Wygoda (Str. 11)
- Pac-Man i Donkey Kong © Rob Boudon, Wikimedia Commons, licencja CC BY 2.0 (Str. 10)
- Nowoczesna konsola do gry © tomispin, fotolia.com (Str. 11)
- Screenshot: www.partnerstwo-odra.eu (Str. 12)